

Kunnskapsdepartementet
Postboks 8119 Dep
0032 OSLO

Saksbehandler: Lars Wenaas
Direkte tlf.: 23 11 75 00

Vår ref.: 08/249-
Deres ref.: 2008/03829

Vår dato: 01.10.2009
Deres dato:

Høring - av forslag til Nasjonalt digitalt universitetsmuseum, NDU

Kunnskapsdepartementet har sendt rapporten "*Nasjonalt digitalt universitetsmuseum*" ut på høring med svarfrist 1. oktober 2009

ABM-utvikling ser positivt på etablering av et nasjonalt digitalt universitetsmuseum, og støtter den ambisiøse målsettingen NDU-utvalget har satt for arbeidet. ABM-utvikling vil i sin høringsuttalelse primært omtale de deler av rapporten som omhandler formidling av innholdet i samlingene og organiseringen av prosjektet.

Tilgjengeliggjøring

Tilgjengeliggjøring av materialet må gjøres på en slik måte at andre institusjoner og brukere kan nyttiggjøre seg informasjonen. NDU vil etter hvert forvalte informasjon som vil kunne supplere og berike andre kilder utenfor universitetsmuseene (og vice versa). Eksempelvis vil informasjon om Grieg og Ibsen finnes i institusjoner både i og utenfor Kunnskapsdepartementets ansvarsområde og denne informasjonen må sees i sammenheng. Det er derfor viktig at det tidlig tas prinsipielle valg av både politisk og teknisk art som åpner opp databasene, og tilgjengeliggjør materialet til bruk i andre sammenhenger enn i NDU's systemer.

NDU må tilstrebe å unngå å bli en lukket silo av informasjon, og vektlegge bruk av åpne API'er .

Formidling

Rapporten gjør rede for sammenhengen i hele prosessen fra digitalisering av materiale til formidling av materiale, herunder skillet mellom tilgjengeliggjøring og formidling. ABM-utvikling ønsker å understreke denne forskjellen og ber om at prosjektet fokuserer spesielt på formidlingsdelen. Alt materiale som blir tilgjengeliggjort via NDU har et stort potensial for målgrupper også utenfor universitetene, men for å realisere dette fullt ut må materialet tilrettelegges spesielt for disse. Det må derfor settes inn krefter i formidlingen av materialet. Brukergrupper andre steder i utdanningsløpet eller på den uformelle læringsarena vil da kunne nyttiggjøre seg kunnskapen på et helt annet nivå enn ved tradisjonell tilgjengeliggjøring. Turist- og reiselivsnæringen er en målgruppe som også vil nyte godt av formidling. Formidling er noe som må planlegges tidlig i digitaliseringsprosessen, tilgjengeliggjøring og utvikling av metoder for formidling må kjøres parallelt.

Brukermedvirkning

I forlengelsen av temaene tilgjengeliggjøring og formidling må dialog med brukeren vektlegges. Det innebærer at det bør opprettes en dialog med brukeren for eksempel på sosiale plattformer, som lar brukeren gi tilbakemeldinger på eller supplere innholdet i NDU, samt at det utarbeides rutiner for å håndtere denne dialogen. Mange abm-institusjoner som har satsset på dialog med sine brukergrupper, kan rapportere om økt besøk og et økt engasjement hos sine brukere. De har også fått ny informasjon som har økt verdien av samlingene. ABM-utvikling ser positivt på at økt brukermedvirkning er behandlet i rapporten.

Organisering og samarbeid

Rapporten berører kjente problemstillinger i abm-sektoren. Abm-institusjonene utenfor universitetene

har mange av de samme utfordringene som NDU skal håndtere. På museumsfeltet er KulturIT ansvarlig for å utvikle og drive tjenesten DigitaltMuseum. KulturIT har også kompetanse på fellesløsninger og systemer som vil kunne spille en rolle for å realisere NDUs ambisjoner. Dette gjelder blant annet sentrale arbeidsoppgaver som utvikling av autoritetsregistre, ontologier og faghierarkier som må være felles mellom prosjektene. Disse må også være basert på internasjonale standarder så langt som mulig og være åpent tilgjengelig.

ABM-utvikling mener at et samarbeid mellom NDU og det øvrige museumslandskapet vil være nyttig for begge parter. Det vil også være viktig for brukerne. Data fra de ulike museene utfyller hverandre. St.meld. nr. 24 (2008–2009). *Nasjonalt strategi for digital bevaring og formidling av kulturarv* legger vekt på at det skal etableres et fellessøk eller et abm-søk der brukerne ved å **benytte en tjeneste** kan søke på tvers av samlinger i alle abm-institusjonene. Data fra NDU må også bli en del av en slik tjenestene. Sektorvise fellestjenester som Biblioteksøk, Arkivportalen og Digitalt Museum skal også levere data til Europeana, en felles europeisk abm-tjeneste. ABM-utvikling arbeider og med å etablere en felles abm-standard for å kunne integrere data fra ulike institusjoner og ulike sektorer. Det er viktig at NDU også blir med i et slikt samarbeid.

En samkjøring av data vil kunne heve utnyttelsesgraden av materialet på både den formelle og den uformelle læringsarenaen. Dermed når prosjektene ut med kunnskap til målgrupper som prosjektene ikke har som sine primære.

Mandat

ABM-utvikling mener forslaget til mandat vil være egnet til å støtte opp under den ambisiøse målsettingen i NDU.

Rapporten foreslår at ABM-utvikling skal være representert i styret for NDU, og vil delta med glede i det videre arbeidet med å utvikle *Nasjonalt digitalt universitetsmuseum*.

Med vennlig hilsen

Leikny Haga Indergaard
Direktør

Gunnar Urtegaard
avdelingsdirektør

Kopi:
Kultur- og kirke departementet